

Bijlage 1

Notitie beoordeling externe veiligheid ten behoeve van het Bestemmingsplan Steenenkamer

Door

Liesbeth Spoelma

Gezien door

Hansjurgen Heinen

Dossier

DOS-2013-016117

Kenmerk:

Datum

16 april 2013

1. Inleiding

Gemeente Voorst heeft het projectbureau externe veiligheid van de omgevingsdienst Veluwe IJssel gevraagd advies uit te brengen inzake het bestemmingsplan 'Steenenkamer'. Het bestemmingsplan is opgesteld in het kader van de wettelijke verplichting om per 1 juli 2013 over actuele bestemmingsplannen te beschikken. Het nieuwe bestemmingsplan staat geen nieuwe ontwikkelingen toe, anders dan kleinschalige ontwikkelingen op perceelsniveau, die kunnen worden aangemerkt als autonome ontwikkeling van de bestaande functies.

De volgende relevante stukken zijn ter beoordeling aangeleverd:

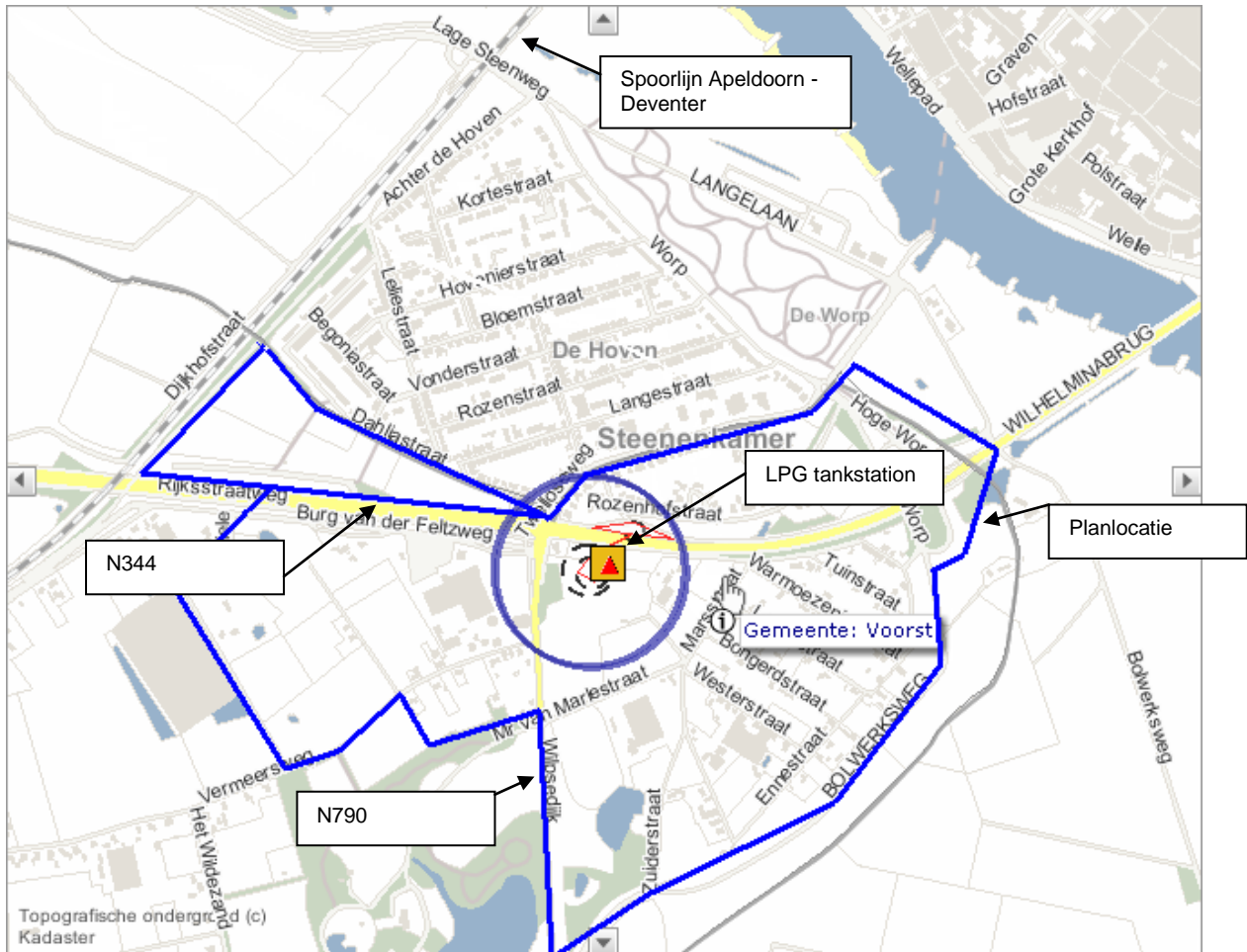
- bestemmingsplankaart 'Steenenkamer blad 1 en 2', d.d. 12-02-2013;
- concept-toelichting en planregels 'Steenenkamer', RBOI;
- concept-bijlagen bij toelichting 'Steenenkamer', RBOI.

Bij dit advies is verder gebruik gemaakt van:

- de Provinciale risicokaart;
- brief provincie Gelderland 'Definitief rapport externe veiligheid provinciale wegen', 8 maart 2011;
- 'Rapportage onderzoek externe veiligheid Transport gevaarlijke stoffen spoorzone Voorst, Oranjewoud projectnummer 2172-198216, 30 november 2010.
- Handreiking verantwoording groepsrisico, november 2008.

2. Risicobronnen

Op basis van het Registratiebesluit en de ministeriële regeling provinciale risicokaart moet het bevoegde gezag risicobronnen vermelden op de risicokaart met de daarbij horende relevante risicocontouren. Voor transportroutes geldt dat de geldende invloedsgebieden (nog) niet op de risicokaart staan vermeld. Figuur 1 geeft een overzicht van de planlocatie in relatie tot de risicobronnen binnen en nabij de planlocatie.

Figuur 1 Risicobronnen binnen en nabij de planlocatie (bron provinciale risicokaart)

Uit figuur 1 blijkt dat de volgende relevante risicobronnen binnen of nabij de planlocatie zijn gelegen:

Stationaire bronnen:

- LPG tankstation Shell, Rijksstraatweg 2

Mobiele bronnen:

Transportroutes:

- provinciale wegen N344 (Rijksstraatweg) en N790 (Wilsedijk)
- Spoorlijn Apeldoorn – Deventer

2.1 LPG tankstation

Toetsingskader

Een LPG tankstation valt onder de werkingssfeer van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). Veranderingen binnen de inrichting die invloed hebben op het plaatsgebonden risico en ruimtelijke veranderingen binnen het invloedsgebied van de inrichting moeten getoetst worden aan het Bevi. Risicoafstanden voor deze inrichting zijn opgenomen in de Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi).

Daarnaast heeft de gemeenteraad van Voorst heeft op 29 november 2010 de Beleidsvisie externe veiligheid Voorst d.d. 28 mei 2010 vastgesteld. Hierin is een additioneel toetsingskader vastgelegd. Vastgelegd is onder andere dat er buiten de bedrijventerreinen geen nieuwe EV relevante risicobedrijven gerealiseerd mogen worden. Met dien verstande dat er een

uitzondering is gemaakt voor het realiseren van propaan en/of LPG opslag ten behoeve van de lokale energievoorziening. Binnen het invloedsgebied van de huidige risicobronnen mag de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico, mits verantwoord, opgevuld worden tot de oriëntatiewaarde.

Risicobeschouwing

De externe veiligheidsrisico's van LPG tankstations zijn afhankelijk van de jaarlijkse doorzet aan LPG. De jaarlijkse doorzet aan LPG van tankstation Shell is in de vergunning van 2011 beperkt tot maximaal 1.500 m³ LPG per jaar.

Daarmee zijn de risicoafstanden van het LPG tankstation zoals opgenomen in het Revi als volgt.

Plaatsgebonden risico rond het vulpunt van Shell:	110 meter
Plaatsgebonden risico rond de ondergrondse reservoirs:	25 meter
Plaatsgebonden risico rond de afleverzuilen:	15 meter.

Het invloedsgebied waarbinnen rekening moet worden gehouden bij het bepalen van het groepsrisico bedraagt 150 meter (blauwe cirkels in Figuur 1).

Toetsing plaatsgebonden risico

Binnen de contour van 110 meter rond het vulpunt van het LPG tankstation zijn momenteel 8 kwetsbare objecten gelegen. Het betreft hier de volgende situaties:

- Wilpsedijk 1 en 3
- Twelloseweg 23, 25 en 25a;
- Rozenhofstraat 2, 3 en 4.

Deze kwetsbare objecten bevinden zich op minimaal 50 meter van het vulpunt en worden aangemerkt als bestaande situatie. Conform het Revi worden bestaande situaties gerespecteerd tot een afstand van 40 meter rond het LPG tankstation.

Bij het vaststellen van een conserverend plan moet conform de nota van toelichting van het Bevi deze bestaande objecten worden beoordeeld als nieuwe situaties. Hiermee zou zich een knelpunt voordoen. Echter het LPG tankstation is bij de ambtshalve wijziging van de milieuvergunning beoordeeld als een bestaande situatie. Voor bestaande tankstations geldt dat deze vallen binnen het regiem van het Convenant LPG autogas die is afgesloten tussen de LPG sector en het ministerie van Vrom. In dit convenant zijn afspraken gemaakt ten aanzien van het veiliger lossen van LPG door tankwagens. Hierbij zijn een aantal maatregelen afgesproken die door de LPG sector zouden worden ingevoerd. Het betreft het toepassen van een verbeterde loslang en het toepassen van een hittewerende coating op de LPG tankwagens, waardoor hulpdiensten bij een calamiteit meer tijd hebben om de omgeving van een LPG tankstation in veiligheid te stellen. Inmiddels zijn beide maatregelen door de LPG sector onderzocht en nagenoeg geïmplementeerd. Voor bestaande LPG tankstations zijn de nieuwe risicoafstanden reeds vastgelegd in de Regeling externe veiligheid inrichtingen. Hierop is het LPG tankstation ook beoordeeld. Formeel moeten de te nemen maatregelen nog vastgelegd worden in regelgeving alvorens nieuwe situaties toegelaten kunnen worden. In onderhavige situatie doet zich de situatie voor dat er strikt genomen geen sprake is van het toelaten van nieuwe bouwtitels alleen van het bestendigen van de feitelijke situatie. Het ministerie van Vrom heeft daarom in haar 'Informatieblad "Implementatie Convenant LPG-autogas 2005" veel gestelde vragen en Antwoorden' van december 2009 geadviseerd om bij conserverend bestemmingsplannen, waarbij binnen 110 meter vanaf het vulpunt van een LPG-tankstation geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt, de bestaande situatie positief te bestemmen, mits de afstanden tussen het LPG-tankstation en een kwetsbaar object groter zijn dan de afstanden uit tabel 2 (10⁻⁵) en tabel 2a (10⁻⁶ voor bestaande situaties) van bijlage 1 bij de Revi. Door de ambtshalve wijziging van de milieuvergunning van LPG tankstation IJsselbrug wordt voldaan aan de voorwaarde die Vrom heeft gesteld. Derhalve worden de bestaande kwetsbare objecten positief bestemd in dit bestemmingsplan.

De ontwikkeling van nieuwe kwetsbare objecten of uitbreiding van bestaande kwetsbare objecten is op korte termijn niet voorzien. Derhalve kan in het bestemmingsplan worden opgenomen dat binnen de zone vanaf 40 meter tot 110 meter rond het vulpunt van het LPG tankstation geen kwetsbare objecten mogen worden gerealiseerd tenzij de Regeling externe veiligheid inrichtingen een kortere afstand aangeeft die aangehouden moet worden tot kwetsbare objecten.

De beleidsvisie externe veiligheid van de gemeente Voorst geeft de kaders waarbinnen een beperkt kwetsbaar object kan worden toegelaten binnen een contour voor het plaatsgebonden risico 10^{-6} per jaar. In de motivatie om deze objecten toe te staan moet daarbij aandacht worden besteed aan:

- het aantal mensen dat wordt blootgesteld aan het risico;
- het ontbreken van geschikte alternatieve locaties voor het risico en;
- de mate van zelfredzaamheid van de blootgestelde personen.

Pas wanneer deze items zijn overwogen kan besloten worden om een beperkt kwetsbaar object toe te laten binnen de risicocontour. Dit is opgenomen als een afwijkingsbevoegdheid in de planregels.

Toetsing groepsrisico

Het plangebied binnen het invloedsgebied van het LPG tankstation heeft voor een groot deel bestemming agrarisch en daarnaast voor een klein deel de bestemming bedrijven en wonen. Circa 2,5 hectare bedrijventerrein is binnen het invloedsgebied gelegen.

Door de vaststelling van dit conserverende plan neemt het groepsrisico niet toe. Derhalve wordt bij de beoordeling van de personendichtheid uitgegaan van de personendichtheden zoals die zijn gehanteerd bij de ambtshalve wijziging van de Wm-vergunning van het LPG tankstations binnen het plangebied.

Binnen een straal van 150 meter van het vulpunt en het reservoir van het tankstation bevinden zich de woningen zoals weergegeven in onderstaande tabel 2.

Type	Adres	Aantal personen
woning	Wilpsedijk 1 en 3	2
Bedrijf(woning)	Mr. Van Maerlestraat 15	3
markt	Wilpsedijk zaterdagmarkt	Enkele
Woning	Rozenhofstraat 1a t/m 8	19
Woning	Twelloseweg 18 t/m 20 en 22a t/m 25a	13
Bedrijf (ca 1800 m ² vloeroppervlak)	Vermeerseweg 71	Ca. 18
Woning	Dahliastraat 1 t/m 3	8
Woning	Twelloseweg 18 t/m 20	6

In de beschikkingen van het LPG tankstation is gesteld dat de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico in ieder geval niet wordt overschreden wanneer de personendichtheid binnen het invloedsgebied niet groter is dan 113 personen. Uit bovenstaande tabel blijkt dat de personendichtheid circa 70 personen is.

Tijdens de ambtshalve wijziging van de milieuvergunning van het tankstation is het groepsrisico van de tankstation op de omgeving beoordeeld in samenspraak met de commandant van de regionale brandweer (VNOG). Uit die beoordeling is naar voren gekomen dat ten aanzien van dit Shell tankstation geen knelpunten bestaan in het licht van de rampenbestrijding en zelfredzaamheid van de aanwezige personen. De door de VNOG voorgestelde maatregelen zijn overwogen in de beschikking en daarmee is voor de gemeente Voorst de risicosituatie rond de tankstation verantwoord geacht. De maatregelen binnen de inrichting kunnen met het in werking treden van de ambtshalve wijziging van de vergunning als Best beschikbare Techniek worden beoordeeld. Hierbij dient te worden aangemerkt dat bij de beoordeling van het groepsrisico destijds nog geen rekening is gehouden met de maatregelen die op grond van het Convenant LPG autogas zijn voorgesteld. Zoals gesteld zijn de maatregelen nagenoeg geïmplementeerd. Het risico op een calamiteit is door de invoering van de

maatregelen sterk afgenomen. Overwegingen om verdergaande ruimtelijke maatregelen te nemen om het groepsrisico verder te reduceren wordt niet zinvol bevonden.

Conclusie

De externe veiligheid van LPG tankstation Shell aan de Rijksstraatweg 2 levert enige belemmering op voor de planvorming. Binnen de zone van 40 tot 110 meter rond het LPG-vulpunt van het tankstation kan totdat de risicoafstanden conform het convenant LPG autogas zijn aangepast in de Regeling externe veiligheid inrichtingen geen nieuw kwetsbaar object worden gerealiseerd.

Het groepsrisico levert geen belemmering voor het bestemmingsplan, omdat het groepsrisico ten gevolge van de vaststelling van het plan niet toeneemt

2.2 Provinciale wegen

Toetsingskader

De N344 en de N790 zijn doorgaande routes voor vervoer van gevaarlijke stoffen. Voor de beschouwing van de externe veiligheidsrisico is de Circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (RNVGS) van juli 2012 van toepassing.

Daarnaast moeten de risico's worden getoetst aan de beleidsvisie externe veiligheid van de gemeente Voorst. Deze nota geeft voor transportroutes geen aanvullend kader ten opzichte van hetgeen geregeld is in het RNVGS.

Risicobeschouwing

De externe veiligheid van de provinciale wegen is door de provincie Gelderland geïnterpreteerd. De provincie heeft de gemeente hierover geïnformeerd bij brief van 8 maart 2011 'Definitief rapport externe veiligheid provinciale wegen'. Hier is de rapportage van Arcadis 'Externe veiligheidsrisico's op provinciale wegen in Gelderland' (januari 2011) bijgevoegd. De resultaten van dit onderzoek geven inzicht in de externe veiligheidssituatie van alle provinciale wegen in de huidige situatie en de autonome ontwikkeling daarvan tot 2020.

Het volgende citaat komt uit het begeleidend schrijven van de provincie:

'Uit het onderzoek komt naar voren dat er in Gelderland zeven weggedeeltes zijn waarbij er een verhoogde kans is dat er een grotere groep mensen komt te overlijden als gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Deze plekken zijn gelegen in de (dichtbebouwde) kernen langs de N325 (2x), N301, N348, N344, N326. In de toekomstige situatie kan hier nog een aantal trajecten bij komen die zijn gelegen aan de N318, N233, N302, A326. Dit betekent dat gemeenten wanneer zij willen bouwen langs deze trajecten goed moeten verantwoorden waarom ze op deze plek willen bouwen. Hierbij moeten zij ook kijken naar de capaciteit van de hulpverlening en welke mensen in deze gebouwen komen te wonen en werken.'

Met de weggedeeltes met een hoog groepsrisico langs de N344 wordt de situatie over de Amersfoortseweg in Apeldoorn bedoeld. Het groepsrisico op het weggedeelte Apeldoorn – Deventer blijft nu en in de toekomst onder 0,1 maal de oriëntatiewaarde.

Uit het bovenstaande blijkt dat zowel de N344 als N790 geen transportroute betreft waarvoor externe veiligheid een belangrijk item is. Een verantwoording van het groepsrisico is niet noodzakelijk.

Conclusie

De provinciale wegen N344 en N790 leveren geen belemmeringen op voor het planproces.

2.3 Spoorlijn Apeldoorn - Deventer

Toetsingskader

De spoorlijn Apeldoorn - Deventer is een doorgaande route voor vervoer van gevaarlijke stoffen. Voor de beschouwing van de externe veiligheidsrisico's is de Circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (RNVGS) van 31 juli 2012 van toepassing.

Daarnaast moeten de risico's worden getoetst aan de beleidsvisie externe milieuveiligheid van de gemeente Voorst. Deze beleidsvisie geeft voor transportroutes geen aanvullend kader ten opzichte van hetgeen geregeld is in het RNVGS.

Risicobeschouwing Spoorlijn Apeldoorn -Deventer

Conform het RNVGS moet voor het traject Amersfoort Deventer uitgegaan worden van het vervoer van de volgende aantallen gevaarlijke stoffen:

10 ketelwagens brandbare gassen;
400 ketelwagens zeer brandbare vloeistoffen.

Er wordt rekening gehouden met de afspraak met het bedrijfsleven dat het vervoer van brandbare gassen gescheiden zal plaatsvinden van het vervoer van zeer brandbare vloeistoffen. Hierdoor wordt de kans dat door een incident met zeer brandbare vloeistoffen een ketelwagen met brandbare gassen tot ontploffing kan komen (warme BLEVE) beperkt. Dit wordt 'BLEVE vrij rijden' genoemd.

Gemeente Voorst heeft de gevolgen van deze transportaantallen voor de externe veiligheid laten berekenen door Oranjewoud ('Rapportage onderzoek externe veiligheid Transport gevaarlijke stoffen door spoorzone Twello', Oranjewoud, 2172-198216, 30 november 2010).

Plaatsgebonden risico

Uit het onderzoek van Oranjewoud blijkt dat voor de spoorlijn Apeldoorn - Deventer geen contour voor het plaatsgebonden risico 10^{-6} per jaar wordt berekend. Het plaatsgebonden risico levert derhalve geen belemmering voor de bestemmingen binnen het plangebied.

Groepsrisico

Uit de berekening komt naar voren dat ten gevolge van het vervoer van gevaarlijke stoffen over de spoorlijn Apeldoorn - Deventer geen groepsrisico aanwezig zal zijn. Het groepsrisico levert derhalve geen belemmering voor de planprocedure. Het bestemmingsplan voorziet niet in nieuwe bouwtitels, zodat er ook geen sprake is van een toename van het groepsrisico. Conform RNVGS is een nadere verantwoording van het groepsrisico niet noodzakelijk.

Conclusie

Het transport van gevaarlijke stoffen over het spoor levert geen belemmering voor het planproces.

3 Conclusie externe veiligheid

Het projectbureau externe veiligheid van de omgevingsdienst Veluwe IJssel heeft de externe veiligheid van mogelijke risicobronnen in en rond het plangebied Steenenkamer beschreven en beoordeeld.

Hieruit kan geconcludeerd worden dat in en nabij het plangebied diverse soorten risicobronnen aanwezig zijn. Geen van deze risicobronnen levert een belemmering op voor het planproces.

De risicoafstanden (PR contouren) van het LPG tankstation zijn ruimtelijke relevant en geadviseerd wordt om deze op te nemen op de plankaart. Binnen deze contouren is de oprichting van kwetsbare objecten niet mogelijk, de oprichting van beperkt kwetsbare objecten is met motivatie mogelijk. Dit dient opgenomen te worden in de planregels.